

Löydä sopivat kestävän kasvun tukipalvelut E-P:n yrityksille yhdestä paikasta

5.3.2025

Etelä-Pohjanmaalla toimivat suuret yritykset ovat ilmaisseet huolensa siitä, miten alihankintaketjujen suomalaisvalmistajat saavat kilpailukykynsä säilytettyä. Hinnan sijasta täytyy löytää muita kilpailuetuja. Ratkaisevien kilpailukykytekijöiden joukkoon on noussut kestävä kehitys ja vastuullisuus. Yritysten kilpailukyky nojaa myös jatkossa yhä enemmän kykyyn kehittää kiertotalouteen perustuvaa liiketoimintaa.

Kiertotalouden kannattavuus ja kasvupotentiaali syntyy siitä, kun tuote- ja materiaalikierroista luodaan uutta bisnestä tai uudistetaan nykyistä. Kiertotalouden ratkaisuja on tunnistettavissa jopa 20 erilaista. Korkeamman asteen kiertotalous yhdistää ympäristövastuun ja liiketoiminnan arvonluonnin tehokkaasti. Lue lisää: Mitä ne kiertotalouden mahdollisuudet yritykselle olivatkaan?

Toimijakartasto auttaa yritystä navigoimaan tukipalvelukentällä

Kiertotalouden mukainen suunnittelu edellyttää yritykseltä syvällistä asiakkaan tarpeen ja koko arvoketjun ymmärtämistä jo suunnittelun aikaisissa valinnoissa sekä palvelullistamisosaamista. Lähtötilanne vaikuttaa yrityksen tukitarpeisiin kehitystyön eri vaiheissa. Aluetoimijoiden roolien selkeyttäminen ja erilaiset case-esimerkit sekä yritysten toimista että aluekehittäjien palveluista ovat oleellisia alueen kiertotaloussiirtymän vauhdittamisessa. Nämä nousevat esiin SeAMKin Riihi-hankkeessa vuonna 2024 toteutetussa selvityksessä:

Askeleita kiertotalouden edistämiseksi Etelä-Pohjanaan aluetoimijoille. Riihi-hanke on Euroopan Unionin osarahoittama.

Yritykset tarvitsevat tukea kiertotaloussiirtymässä, mutta tukipalveluiden löydettävyys ja roolitus koetaan sekavaksi. Riihi-hankkeessa yritysten tarpeita on kartoitettu sekä yrityshaastatteluin että kyselyin aluekehittäjille ja alueen työelämälle. Tämän pohjalta on rakennettu Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartasto. Kartaston kuvaamiseen on osallistunut 29 eri organisaatiota alueelta.

Yritystoimijakartaston sisään on rakennettu myös neljä palvelupolkuesimerkkiä, jotka auttavat havainnollistamaan yritysten matkaa kehityspolulla esimerkinomaisesti sekä kehitystoimijoille itselleen että yrityksille. Yritystoimijakartastossa on kolme pääosiota sekä linkki Riihi-sivustolle.

Osiot ovat:

- Yritystoimijakartasto havainnollistaa alueen yrityskentän toimijoiden kokonaisuutta
- Riihi-tutka auttaa etsimään toimijoita kohdennettuun tarpeeseen
- Neljä esimerkkiä yritysten palvelupoluista

Toimijakartaston tukipalvelut on jaettu kahteen tukityyppiin: yrityskohtaiset palvelut ja yleisemmät toimet. Nämä on vielä jaoteltu erilaisiin tarveteemoihin. Lisäksi kehitystoimijat ovat kuvanneet roolinsa näiden kategorioiden alle:

- Kouluttava
- Neuvova
- Rahoittava
- Rinnalla kulkija
- Toteuttaja
- Ylätason tiedon tuottaja/tutkiva
- Tiedottava
- Etua valvova
- Hubi/verkoston ylläpito

Tukipalvelut, joita yritykset kaipaavat

Yritykset kaipaavat tukea mm. strategiseen suunnitteluun, tutkimus-, mittaus- ja mallinnuspalveluihin, rahoitushakemusten kirjoittamiseen, hiilijalanjälki- tai kädenjälkityöhön sekä niiden raportointiin. Monissa vastauksissa korostuu maksuttomuus. Toimijakartaston yrityskohtaiset tukipalvelut on jaoteltu seuraavasti:

- Ohjaus ja asiantuntijatuki
- Neuvonta
- Mentorointi
- Täsmäkoulutus/ -työpajat
- Opiskelija/harjoittelijaprojektit ja -työt
- Tutkimus-, laskenta-, mallinnus- ja mittauspalvelut
- Edunvalvonta
- Rahoitus/ rahoituksen myöntäminen

Yleiset tukitoimet, joilla yrityksiä voidaan

tukea kiertotaloussiirtymässä

Yleisempiin tukitoimiin liittyvät keskeisesti mm. tiedon lisääminen ja jakaminen sekä koulutus. Näitä tarjotaan esimerkiksi koulutusohjelmien tai hankkeissa tehtävien työpajojen ja koulutusten muodossa. Selvitysten vastausten perusteella tietoa kaivataan mm. yritysten kestävään liiketoimintaan ja yrityksiin kohdistuviin ympäristövaatimuksiin liittyen. Myös tutkimustietoa kaivataan ja puhtaasti tietoa siitä, että mistä itselle olennaista tietoa löytyy. Lisäksi kaivataan tietoa teemakohtaisesti liiketoiminnan eri osa-alueilta niin kaupallisesta kuin teknisestäkin kulmasta. Yritystoimijakartaston yleiset tukitoimet on jaoteltu seuraavasti:

- Työkaluja
- Avoimet työpajat ja koulutustilaisuudet
- Tapahtumat ja verkotus
- Tiedon kokoamista ja tietoa mistä löytyy tietoa
- Koulutusohjelmia ja tutkintoja
- Täydennyskoulutus
- Tutkimusta ja tutkimustietoa

Riihi-tutka auttaa löytämään sopivan palveluntarjoajan

Yritystoimijakartaston ohessa olevalla Riihi-tutkalla yritys voi itse alustavasti kartoittaa tietynlaista tukea tiettyyn teemaan sekä toimijoita, jotka voisivat tähän tukea tarjota. Tarpeet ja teemat on kerätty tarvekartoitusten pohjalta. Aluekehittäjiltä on kysytty millaisiin teemoihin he voivat tukea tarjota yritysten kiertotaloussiirtymässä. Teemoja löytyy useita näiden kokoavien yläotsikoiden alta:

- Ympäristöasiat ja laadunhallinta
- Liiketoiminta ja kehittäminen
- Teknologia

Ympäristöasioiden osalta teemoja ovat mm. ymmärrystä kestävyyteen, ympäristövastuuseen ja kiertotalouteen, laatujärjestelmät ja ympäristövaikutusten arviointi. Liiketoimintaan liittyviä ovat mm. TKI, johtaminen, myynti, viestintä, vienti ja verkostojen rakentaminen. Teknologian teemoja taas ovat esimerkiksi uusien teknologioiden käyttöönotto ja tuotannon kehittäminen, tuotekehitys sekä digi- ja tekoälyosaamisen

Kartasto auttaa sekä aluekehittäjiä että yrityksiä hahmottamaan yritystoimijakentän kokonaiskuvaa ja omaa rooliaan siinä. Kartasto on ensimmäinen askel kuvata aluekehittäjäkenttää kokonaisuutena. Se antaa samalla tilannekuvaa ja auttaa löytämään kehityskohteita myös yksittäisen kehitysorganisaation osalta osana laajempaa kokonaisuutta. Tutustu ja verkotu.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana hanketta Riihi – Resurssiviisaat verkostot Etelä-Pohjanmaalle. Hanke on Euroopan Unionin osarahoittama. Artikkeli käynnistää artikkelisarjan, joka liittyy alkuvuonna 2025 julkaistuun Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartastoon ja yrityshaastatteluiden pohjalta kuvattuihin yritysten palvelupolkuesimerkkeihin. Toimijakartasto kokoaa tarvelähtöisesti kuvattuja palveluita, toimia ja rooleja ja palvelupolkuesimerkkejä ja auttaa hahmottamaan, miten eri kehitystoimijat ovat yritysten tukena matkalla kohti korkeamman asteen kiertotaloutta.

Heli Hietala
SeAMK

Krista Mäki
SeAMK

Kirjoittajat työskentelevät projektipäällikköinä ja asiantuntijoina kertotaloutta ja kestävää liiketoimintaa edistävissä hankkeissa.